

INSTITUTUL NAȚIONAL AL MAGISTRATURII

30 de ani de INM
30 de ani de Drept

Editura
Stamangiu
2022

CUPRINS

DREPT CIVIL ȘI DREPT PROCESUAL CIVIL

Evacuarea – abordări substanțiale și procedurale (<i>Bogdan Alex Arghir</i>)	3
Procedee și formule aritmetice utilizabile în dreptul civil (<i>Gabriel Boroii</i>)	35
Omisivarea cercetării unor motive de apel – un nou caz de contestație în anulare (<i>Vasile Bozeșan</i>)	53
Aspecte de evoluție privind controlul casației asupra calificării juridice a faptelor. La limita dintre legalitate și temeinicie (<i>Traian C. Briciu</i>)	75
Nulitatea absolută a actului juridic civil – o dilemă procedurală (<i>Veronica Magdalena Dănăilă</i>)	89
O opțiune discutabilă a noului Cod de procedură civilă: lărgirea sferei de aplicare a nulității necondiționate (<i>Bogdan Dumitrache</i>)	106
Impreviziunea – o măsură a schimbării (Scurtă privire asupra evoluției legislației și jurisprudenței vizând aplicarea teoriei impreviziunii în contractele de credit încheiate sub imperiul Codului civil de la 1864) (<i>Maria-Oana Dumitrescu</i>)	127
30 de ani de drept de proprietate (<i>Diana Florea-Burgazli</i>)	158
Evoluția recursului civil în legislația română (<i>Simona-Camelia Marcu</i>)	193
Câteva puncte de inflexiune în evoluția practicii judiciare privind hotărârarea care ține loc de contract de vânzare (<i>Emilian-Constantin Meiu</i>)	216
Exproprierea pentru cauză de utilitate publică. Aspecte de legislație și jurisprudențiale (<i>Georgeta-Carmen Negriță</i>)	235
Reflecții asupra controlului judecătoresc privind legalitatea actelor administrative tipice (<i>Cristian Daniel Oana</i>)	270
Comunicarea actelor de procedură în străinătate: în căutarea echilibrului just între asigurarea garanțiilor procesuale, celeritatea și eficiența procedurii (<i>Amelia-Raluca Onișor</i>)	288
Protecția victimelor violenței domestice prin mecanisme de drept civil (<i>Cristina Raluca Radu</i>)	329
Contestația la executare – evoluție legislativă, doctrinară și jurisprudențială (<i>Mihaela-Laura Radu</i>)	349
Suma drepturilor garantate de art. 8 și de art. 10 din Convenția europeană a drepturilor omului (<i>Roxana Rizoii</i>)	376
Încuviințarea executării silite (<i>Ruxandra Sîrghi</i>)	390

Stabilirea judiciară a termenului în materia împrumutului de consumație (<i>Camelia-Maria Solomon</i>) _____	424
Evoluția apelului în legislația procesual civilă din România (<i>Mirela Stancu</i>) _____	463
Intenția de a încheia contractul, intenția de negociere, solicitarea de ofertă și oferta de a contracta: trepte ale voinței juridice în contractele cu formare progresivă (<i>Valeriu Stoica</i>) _____	483
Evoluția legislației și practicii judiciare cu privire la regimul juridic al incidentelor procedurale referitoare la competența instanței (excepția de necompetență, conflictul de competență) (<i>Mihnea-Adrian Tănase</i>) _____	502
Obligația de plată a taxei judiciare de timbru. Măsurile ce se impun a fi luate de către judecător atunci când taxa judiciară de timbru aferentă cererii deduse spre soluționare instanței judecătorești nu a fost achitată sau a fost achitată în cuantum inferior celui legal. Sancțiunea procedurală aplicabilă în cazul neconformării titularului acesteia (<i>Delia Narcisa Theohari</i>) _____	516
Verificarea condițiilor intrinseci și extrinseci ale cererii de chemare în judecată la sesizarea instanței de judecată (<i>Alina Gabriela Țambulea</i>) _____	540
Procedura aplicării de penalități, reglementată de art. 906 alin. (1)-(3) C.proc.civ. (<i>Stelian Ioan Vidu</i>) _____	565
Evoluția legislativă a ordonanței președințiale și apariția unor proceduri asimilate în noile coduri. Examen jurisprudențial cu privire la condițiile ordonanței președințiale (<i>Liviu Gheorghe Zidaru</i>) _____	590

DREPT PENAL ȘI DREPT PROCESUAL PENAL

Unele aspecte legate de infracțiunea de abuz în serviciu (<i>Georgina Bodoroncea</i>) _____	631
Percheziția domiciliară – concept, delimitare și încuviințare (<i>Remus Budăi</i>) _____	652
Combaterea abuzului sexual asupra copiilor prin incriminarea infracțiunilor de viol și act sexual cu un minor. Distincții dintre infracțiunea de viol prevăzută de art. 218 C.pen. și infracțiunea de act sexual cu un minor prevăzută de art. 220 alin. (2) C.pen. (<i>Oana Chichernea</i>) _____	684
Obținerea datelor de trafic și de localizare prelucrate de către furnizorii de rețele publice de comunicații electronice ori furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului (<i>Alexandru Bogdan Georgescu</i>) _____	705
Infracțiunea continuată. <i>Quo vadis?</i> (<i>Corneliu S.F. Iftim</i>) _____	731
Acoperirea prejudiciului în procesul penal. În căutarea identității: circumstanță atenuantă, criteriu de individualizare, cauză de nepedepsire (<i>Lavinia Valeria Lefterache</i>) _____	760

Câteva aspecte, mai vechi sau mai noi, despre infracțiunea de înșelăciune (<i>Cristina Rotaru Radu</i>) _____	777
Aspecte de ieri și de astăzi privind aplicarea legii penale mai favorabile în cursul procesului (<i>Florin Streteanu</i>) _____	800
Verificarea legalității și regularității sesizării instanței (<i>Alexandra Mihaela Șinc</i>) _____	814

Evacuarea – abordări substanțiale și procedurale

The eviction – substantive and procedural approaches

Drd. Bogdan Alex ARGHIR

*Formator în cadrul Institutului Național al Magistraturii
Judecător la Judecătoria Sectorului 2 București
Asistent universitar la Facultatea de
Drept a Universității „Nicolae Titulescu” din București*

Rezumat: *Folosința imobilelor reprezintă un domeniu sensibil în care există o nevoie aparte de a clarifica raporturile juridice, sens în care legiuitorul a instituit mijloace eficiente, deopotrivă substanțiale și procedurale, prin intermediul cărora forța statală reacționează prompt și cu celeritate în scopul restabilirii ordinii juridice și sociale. În acest sens, evacuarea din imobilele folosite sau ocupate fără drept se poate obține fie printr-o procedură specială, fie pe calea dreptului comun, reclamantul având facultatea de a opta sub acest aspect, cu precizarea că fiecare dintre proceduri are avantajele și dezavantajele sale. Însă, indiferent de calea aleasă, obiectivul ca nicio dispoziție legală din dreptul intern să nu fie interpretată și aplicată într-o manieră incompatibilă cu obligațiile asumate prin Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale implică o analiză prin care se pun în balanță dreptul de proprietate/folosință și dreptul la domiciliu (folosința imobilului cu destinația de domiciliu), protejate deopotrivă de dreptul intern și de Convenție, iar instanțele de judecată sunt ținute a realiza un test de proporționalitate pentru a asigura un just echilibru între aceste drepturi.*

Cuvinte-cheie: *dreptul de a folosi un imobil, folosirea sau ocuparea ilegală a unui imobil, evacuare, procedură specială, drept comun, revendicare, sumar, urgent, facultativ, notificare, inadmisibilitate, instanța competentă, citare și comunicare, apărări admisibile, procedură de judecată, just echilibru.*

Abstract: *The use of immovable assets is a sensitive area showing a particular need to clarify the legal relationships. To this end, the legislator has established effective means, both of substantive and procedural nature, through which the public power reacts swiftly and speedily with a view to restore the law and social order. Therefore, the eviction from the unlawfully used or occupied properties can be achieved either through a special procedure or applying the general law. This option lies with the plaintiff, knowing that each procedure has its pros and cons. However, regardless of the chosen means, the purpose that no legal provision of the*

defunctului, dintre care cel puțin unul nu este și descendent al soțului supraviețuitor, fiind indicat cuantumul cotității disponibile speciale și al cotele succesoriale, însă numai pentru ipoteza în care de cuius a făcut liberalități doar soțului supraviețuitor, iar nu și unor terți;

– ipoteza stabilirii termenului uzucapiunii reglementate de fostul art. 1895 C.civ. 1864.

Cuvinte-cheie: *procedee și formule aritmetice, împărțire a sumelor obținute din valorificarea bunurilor debitorului, reducere a liberalităților excesive, stabilire a cotelor succesoriale, împărțire a moștenirii între colateralii privilegiați, stabilire a termenului uzucapiunii reglementate de fostul art. 1895 C.civ. 1864.*

Abstract: *This article shows a series of arithmetical procedures and formulas flowing from mathematical reasoning applied to legal provisions with a view to facilitate the determination of numerical results in solving legal problems.*

Hence, throughout this article, useful calculation formulas have been proposed for the following legal situations:

– the division of the amount generated by the enforcement against the debtor's assets, by reference to the amount of each creditor's claim;

– the simultaneous and proportional reduction of two or more gifts; this case parts from the analysis of three situations, namely those where the amount of all legacies fully covers the net assets of the inheritance and de cuius has made no donations, where the amount of all legacies fully covers the net assets of the inheritance and de cuius has made donations, and where the amount of all legacies is smaller than the net assets of the inheritance;

– the establishment of the inheritance quotas of the deceased's descendants (legal heirs first in line), distinguishing, first, on whether they inherit in their own name or through representative, second, on whether the deceased's descendants are the only heirs or, on the contrary, they come into competition with other legal heirs or legatees, and, third, on the possible donations made by de cuius;

– the division of the inheritance between the privileged relatives, refining on whether the privileged relatives inherit in their own name or through representatives, as well as on whether de cuius and all its brothers and sisters have the same parents or some of the deceased's brothers and sisters have only one parent in common with de cuius;

– the establishment of the inheritance quotas where the surviving spouse, beneficiary of an exempt gift, comes to the inheritance in competition with the deceased's descendants, at least one of which not being descendant of the surviving spouse as well, indicating the amount of the special quota available and the inheritance quotas provided that de cuius has only made gifts to the surviving spouse, not to third parties also;

– the determination of the usucapion period regulated by the former art. 1895 of the 1864 Civil Code.

Omisiunea cercetării unor motive de apel – un nou caz de contestație în anulare

Omission to investigate grounds for appeal – a new case of appeal for annulment

Vasile BOZEȘAN

Formator în cadrul Institutului Național al Magistraturii
Judecător la Tribunalul Ilfov

Rezumat: În paradigma obligației instanței de motivare a hotărârilor judecătorești – obligație prevăzută imperativ de Codul de procedură civilă și subsumată dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 din Convenția europeană a dreptului omului –, sintagma „omisiunea cercetării unor motive de apel” necesită precizări și distincții corelate, în mod necesar, cu identificarea remediilor pentru surmontarea consecințelor produse prin omisiunea analizării unor motive de apel.

Miza circumscrierii cu acuratețe a ipotezelor în care se omite cercetarea unor motive de apel rezidă în recunoașterea accesului părților la remediile prevăzute de lege pentru înlăturarea consecințelor decurgând din acest tip de omisiune, cu excluderea acestor remedii specifice în cazurile care nu se subsumează ipotezelor avute în vedere de legiuitor.

Cuvinte-cheie: contestație în anulare, omisiune, apel, motiv de apel, excepție procesuală, apărare de fond.

Abstract: In the paradigm of the court's obligation to give reasons for court decisions – an obligation provided imperatively by the Code of Civil Procedure and subordinated to the right to a fair trial provided by Article 6 of the European Convention on Human Rights – the phrase „omission to investigate grounds for appeal” requires clarifications and distinctions related to the identification of remedies to overcome the consequences produced by the omission to analyze grounds for appeal.

The stake of accurately circumscribing the hypotheses in which the investigation of grounds of appeal is omitted resides in the recognition of the access of the parties to the remedies provided by law to overcome the consequences arising from this type of omission, with the exclusion of these specific remedies in cases that do not fall under the hypotheses considered by the legislator.

Key-words: annulment appeal, omission, appeal, reason for appeal, procedural exception, substantive defense.

Aspecte de evoluție privind controlul casației asupra *calificării juridice a faptelor*. La limita dintre *legalitate și temeinicie*

Evolutionary aspects on the cassation review over the *legal qualification of the facts*. On the border between *legality and solidity*

Dr. Traian C. BRICIU

Formator în cadrul Institutului Național al Magistraturii
Profesor universitar la Facultatea de Drept
a Universității din București

Rezumat: Recursul reprezintă calea de atac care reunește interesul privat al justițiabilului cu cel public, al întregii societăți, de a avea o aplicare și interpretare a legii unitară și predictibilă. Este general acceptat că stabilirea situației de fapt reprezintă un domeniu rezervat suveranei aprecieri a judecătorului de fond. La fel, este indiscutabil că cenzura instanței de recurs intervine în privința aplicării și interpretării normei de drept material. Între stabilirea faptelor și aplicarea legii se interpune însă „calificarea juridică a faptelor”. Aparține „temeiniciei” sau „legalității”? Poate instanța să cenzureze greșita calificare a faptelor, atunci când, bineînțeles, aceasta a condus, în mod subsecvent, la o aplicare greșită a normelor de drept material?

Cuvinte-cheie: recurs, legalitate, temeinicie, calificarea juridică a faptelor.

Abstract: The second appeal is the way of appeal that brings together the private interest of the litigant with the public interest, of the entire society, to have a uniform and predictable application and interpretation of the law. It is generally accepted that the determination of the factual situation is an area reserved for the sovereign discretion of the judge ruling on the merits. In the same way, it is indisputable that the second appeal court's censure intervenes regarding the application and interpretation of the rule of substantive law. However, between the establishment of the facts and the application of the law comes the „legal qualification of the facts”. Does it belong to „the grounds” or to „the legality”? Can the court censure the mischaracterization of the facts, when, of course, it subsequently led to a misapplication of substantive law?

Key-words: second appeal, legality, grounds, legal qualification of the facts.

Nulitatea absolută a actului juridic civil – o dilemă procedurală

Absolute nullity of the civil legal act – a procedural dilemma

Veronica Magdalena DĂNĂILĂ

Formator în cadrul Institutului Național al Magistraturii
Judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție

Rezumat: *Prezentul articol analizează instituția nulității absolute a actului juridic civil, prin prisma principalelor aspecte procesuale ce determină regimul acesteia. Astfel, sunt prezentate condițiile invocării nulității absolute în procesul civil, urmărindu-se punctual a se răspunde la întrebările: cine, când ori până când și prin ce mijloace poate invoca nulitatea absolută într-un proces.*

Cuvinte-cheie: *act juridic civil, nulitate, interes, aspecte particulare procesuale de invocare a nulității absolute a actului juridic civil.*

Abstract: *This article analyses the institution of absolute nullity of the civil legal act, through the lens of the main procedural aspects determining its regime. Thus, the requirements for invoking the absolute nullity in civil proceedings are presented, aiming precisely to answer the questions: who, when or until when and by what means can invoke the absolute nullity in a trial.*

Key-words: *civil legal act, nullity, interest, specific procedural aspects concerning the civil legal act's absolute nullity plea.*

Se știe deja că nulitatea actului juridic, în general, nu a fost niciodată definită în mod direct de lege și că toate definițiile gravitează, destul de cuprinzător, în jurul elementelor ei caracteristice, dintre care cel mai vizibil este cel sancționator.

În noul Cod civil, în care nulitatea este instituționalizată ca atare, acestui chip nou i se remarcă în mod radical funcția represivă: „*contractul lovit de nulitate absolută sau anulat este considerat că nu a fost niciodată încheiat*”, confirmând o teorie veche, dar de tradiție, potrivit căreia acest viciu lovește actul juridic la temelie.

Cu precădere în privința nulității absolute, pe care legea o concepe ca subordonată apărării interesului general, actualul Cod civil menține, fără niciun compromis, ideea desființării actului juridic care va fi considerat niciodată încheiat. Este însă acest deziderat posibil?

O opțiune discutabilă a noului Cod de procedură civilă: lărgirea sferei de aplicare a nulității necondiționate^[1]

A debatable option of the new Civil Procedure Code: the enlargement of the scope of unconditional nullity

Bogdan DUMITRACHE

*Formator în cadrul Institutului Național
al Magistraturii în perioada 2003-2017*

Executor judecătoresc

Rezumat: *Nulitatea necondiționată, ca sancțiune aplicată actelor de procedură fără a o condiționa de existența unei vătămări suferite de una dintre părțile procesului, nu este decât din punct de vedere terminologic o noutate a Codului de procedură civilă intrat în vigoare la 15 februarie 2013. Vechiului Cod de procedură civilă nu îi era cu totul străin acest mecanism sever, cu precizarea că, spre deosebire de reglementarea actuală, nu părea să îi recunoască manifestarea decât într-o singură ipoteză, și anume aceea a unei judecăți administrate de o instanță necompetentă.*

Codul în vigoare lărgeste sfera de aplicare a acestei specii de nulitate, și nu doar pentru că o conține ca fiind compatibilă inclusiv cu nulitatea relativă – vechiul Cod nu acredita în materia actelor de procedură distincția, clasică pentru actele juridice civile, dintre nulitatea absolută și nulitatea relativă –, ci pentru că multiplică ipotezele de nulitate necondiționată. Multiplicarea, în dispoziția-cadru de la art. 176 C.proc.civ., a cauzelor de nulitate necondiționată are o latură vizibilă (art. 176 pct. 1-5 conțin enumerarea unor instituții de drept procesual civil care ocazionează aplicarea sancțiunii, mai multe decât competența instanței), dar și una mai puțin vizibilă ori, altfel spus, predictibilă, întrucât în partea sa finală (pct. 6) art. 176 C.proc.civ. deschide nulității necondiționate o sferă de aplicare a cărei întindere este direct proporțională cu numărul cerințelor extrinseci ce ar putea fi inventariate în legătură cu felurile acte de procedură săvârșite într-un proces civil.

---

^[1] Pentru interesante discuții pe această temă, discuții care, de altfel, au inspirat articolul de față, a se vedea și dezbaterile organizată de Societatea de Științe Juridice *Lama rece a procedurii civile: nulitatea necondiționată*, disponibilă la adresa <https://dezbaterei.juridice.ro/1434/lama-rece-a-procedurii-civile-nulitatea-neconditionata>.

În plus, faptul că reglementarea nulității actelor de procedură în procesul civil, ca reglementare de drept comun, este obiectul normei de trimitere edictate în materia executării silite, cunoscută ca a doua fază a procesului civil, face ca potențialul de acțiune al necruțătoarei nulități necondiționate să fie unul apreciabil. Din perspectiva unei asemenea extensii, nu mai apare atât de surprinzător faptul că speța propusă ca pretext pentru analiza acestei specii de nulitate are în vedere o hotărâre pronunțată în cel mai frecvent și tipic incident judiciar cunoscut procedurii execuționale: contestația la executare.

Cuvinte-cheie: nulitate necondiționată, art. 176 C.proc.civ., cerințe extrinseci ale actului de procedură, vătămare, nulitate relativă, nulitate absolută, necompetența instanței.

Abstract: Unconditional nullity, as a penalty applied to procedural acts without making it conditional on the existence of a damage suffered by one of the parties to the proceedings, is only a terminological novelty of the Civil Procedure Code entered into force on 15 February 2013. The former Civil Procedure Code was not totally ignorant of this harsh mechanism, with the remark that, unlike the current regulation, it seemed to recognize its occurrence only in one situation, namely in the case of the proceedings in front of a court lacking jurisdiction.

The Code in force enlarges the scope of this type of nullity, and not only because it considers it compatible even with relative nullity – the former Code did not accredit in the field of procedural acts the distinction, classical for the civil legal acts, between absolute and relative nullity –, but also because it multiplies the cases of unconditional nullity. The multiplication, within the frame-provision in art. 176 of the Civil Procedure Code, of the causes of unconditional nullity has a visible side (art. 176 pt. 1-5 contain the enumeration of civil procedural law institutions causing the application of the penalty, not only court jurisdiction), but also a less visible one or, in other words, a predictable one, given that in its final part (pt. 6) art. 176 of the Civil Procedure Code offers to the unconditional nullity a scope the extent of which is directly proportional to the number of extrinsic requirements that could be inventoried in relation to the various procedural acts carried out in a civil proceeding.

Additionally, the fact that the regulation of the nullity of the procedural acts performed in the civil proceedings, as a general law regulation, makes the object of the referral rule stipulated in the field of enforcement, known as the second stage of the civil proceedings, renders the action potential of the relentless unconditional nullity a considerable one. From the point of view of such enlargement, it is not so surprising that the case proposed as a pretext for the analysis of this type of nullity refers to a judgement issued in the most frequent and typical judicial incident known to enforcement proceedings: the enforcement appeal.

Key-words: unconditional nullity, art. 176 of the Civil Procedure Code, extrinsic requirements of the procedure act, damage, relative nullity, absolute nullity, court's lack of jurisdiction.

Impreviziunea – o măsură a schimbării
*(Scurtă privire asupra evoluției legislației și
jurisprudenței vizând aplicarea teoriei
impreviziunii în contractele de credit încheiate sub
imperiul Codului civil de la 1864)*

Hardship – a measure of change
*(Short overview on the evolution of the legislation
and case-law focusing on the application
of the hardship theory to loan agreements concluded
under the 1864 Civil Code)*

Maria-Oana DUMITRESCU

*Formator în cadrul Institutului Național al Magistraturii
Judecător la Curtea de Apel București*

Rezumat: Scopul articolului este acela de a oferi o perspectivă sintetică asupra impreviziunii în contractele de credit, având în vedere noutatea reglementării în dreptul național, dar și originalitatea procesului care a condus la definirea acesteia, care constă în acțiunile succesive și complementare ale legiuitorului, ale autorilor de doctrină și ale Curții Constituționale.

De asemenea, articolul își propune evocarea celor mai importante concepte în legătură cu tema abordată, precum și utilizarea teoriilor moderne asupra contractului, pentru a fi mai bine explicate regulile aplicabile teoriei impreviziunii (atât sub aspectul mecanismului de funcționare – al condițiilor de admisibilitate, cât și sub aspectul consecințelor specifice pe care aceasta le generează din momentul constatării existenței evenimentului care reprezintă cazul de impreviziune).

Fără îndoială, o tratare exhaustivă a teoriei impreviziunii nu este posibilă în cadrul unei lucrări de această natură, astfel încât articolul urmărește asigurarea unei baze minime de noțiuni pe care se fundamentează dispozițiile speciale și care să constituie fie un punct de plecare pentru noi analize, fie un instrument util pentru aplicarea concretă a legii.

Cuvinte-cheie: impreviziune, ruină contractuală, prezumții de impreviziune, consistență valorică și persistență temporală, adaptare a contractului.

30 de ani de drept de proprietate

30 years of ownership

Diana FLOREA-BURGAZLI

*Formator în cadrul Institutului Național al Magistraturii
Judecător la Curtea de Apel București*

Rezumat: *Prezentul articol realizează o radiografie, restrânsă ca volum dat fiind contextul publicării, a procesului, început în urmă cu 30 de ani și nefinalizat încă, de rezolvare a problemei măsurilor reparatorii pentru preluarea abuzivă a imobilelor în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989.*

Astfel, articolul realizează o scurtă prezentare a evoluției legislative și jurisprudențiale în materia imobilelor preluate abuziv de fostul regim comunist, pe o perioadă de aproximativ 30 de ani. Prezentarea contextului general și social oferă o imagine de ansamblu a situației generate de preluarea imobilelor de către stat în timpul fostului regim comunist și de adoptarea ulterioară a unor legi speciale de reparație, precum și o scurtă privire asupra măsurilor reparatorii în alte state.

În continuare, articolul analizează, prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, opțiunea legiuitorului român în materia reparațiilor acordate pentru imobilele preluate în mod abuziv, prezentând în paralel evoluția legislației și jurisprudenței în România. De asemenea, sunt prezentate principalele soluții pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele împotriva României în materie, în care au fost examinate schimbările legislative în privința unor concepte care au generat jurisprudență neunitară, cum ar fi titlul statului și buna-credință.

La finalul articolului, sunt examinate schimbările legislației în materia mecanismului măsurilor reparatorii în echivalent și soluțiile pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin care a fost evaluat acest mecanism.

Cuvinte-cheie: *drept de proprietate, dreptul la respectarea bunurilor, imobil preluat abuziv, titlul statului, bună-credință, restituire în natură, măsuri reparatorii.*

Abstract: *This article achieves an x-ray, limited in volume due to the context of the publication, of the process started 30 years ago and still pending, of solving the reparatory measures for the abusive take-over of the immovable properties between the 6th March 1945 - 22nd December 1989.*

Thus, the article makes a brief presentation of the developments in legislation and case-law in the field of the immovable properties abusively taken over by the former communist regime, over a period of approximately 30 years. The presentation of the general and social context offers an overview on the situation generated

Evoluția recursului civil în legislația română

Developments of the second appeal in Romanian legislation

Simona-Camelia MARCU

*Formator în cadrul Institutului Național al Magistraturii
Judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție*

Rezumat: În decursul vremii, recursul a constituit o cale de atac ordinară sau extraordinară, potrivit opțiunilor de moment ale legiuitorului, instanța supremă fiind recunoscută ca instanță de drept comun în materie de recurs sau, ca efect al numeroaselor derogări, această competență a fost partajată cu instanțele inferioare.

Noul Cod de procedură civilă adoptat prin Legea nr. 134/2010 a transformat recursul într-o cale extraordinară de atac exercitată esențialmente în cazuri excepționale în care legalitatea a fost înfrântă.

Intervalul de timp scurs de la aplicarea acestei noi reglementări permite formularea unor propuneri de îmbunătățire a acesteia, inclusiv în ceea ce privește domeniul special al contenciosului administrativ, cu luarea în considerare a experienței în materie a altor state europene.

Cuvinte-cheie: recurs, perspectivă istorică, reglementare actuală, recurs în contencios administrativ, tendințe.

Abstract: Over time, the second appeal has been an ordinary or extraordinary remedy, according to the legislator's transitory options, the supreme court being acknowledged as the ordinary court in the field of the second appeal or, as a result of the many derogations, this power being shared with lower courts.

The new Civil Procedure Code adopted by Law no. 134/2010 has transformed the second appeal into an extraordinary remedy exercised essentially in exceptional cases where the legality has been breached.

The period of time elapsed from the application of this new regulation allows some proposals for its improvement, including in the special field of the administrative litigation, taking into account other European states' experience in the field.

Key-words: second appeal, historical perspective, current regulation, appeal in administrative litigation, trends.